

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.30.2015

P/15/064

04251215

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok

T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33

lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/064 – Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej w województwie podlaskim ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Sławomir Czarnow – doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 96757 z dnia 25 sierpnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Przedszkole Samorządowe Nr 64 pn. „Akademia Jasia i Małgosi” w Białymstoku, ul. St. Dubois 12, 15-349 Białystok (dalej: „Przedszkole”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bożena Arlukiewicz – Dyrektor Przedszkola ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, proces rekrutacji do Przedszkola na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016.

Powyższą ocenę uzasadnia w szczególności: przestrzeganie ustalonych zasad i terminów naboru dzieci, prawidłowa weryfikacja wniosków o przyjęcie dzieci do Przedszkola przez powołane komisje rekrutacyjne, zgodny z przepisami przebieg postępowania odwoławczego, a także prawidłowe ustalenie i podanie do publicznej wiadomości list kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz przyjętych i nieprzyjętych.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- przekroczeniu w roku szkolnym 2014/2015, w pięciu z ośmiu oddziałów, liczby dzieci, określonej w § 5 ust. 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁴, a także łącznej liczby dzieci, określonej w arkuszu organizacji,
- nierzetelnym wykazaniu w arkuszu organizacji na rok szkolny 2014/2015 łącznej liczby przyjętych dzieci i liczebności oddziałów Przedszkola,
- przyjęciu w roku szkolnym 2014/2015 dziecka do Przedszkola, mimo braku wolnych miejsc.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Proces rekrutacji do Przedszkola

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach szkolnych 2014-2015 i 2015-2016 obowiązywał statut Przedszkola w brzmieniu ustalonym uchwałami Rady Pedagogicznej z 3 marca i 15 września 2014 r. oraz 16 marca i 31 sierpnia 2015 r. Zasady rekrutacji określono w § 4 statutu, stosownie do § 16 ust. 3 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowego statutu przedszkola. Przyjęte w nim zasady rekrutacji, z wyjątkiem opisanym w sekcji „Uwagi dotyczące kontrolowanej działalności”, były zgodne z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵.
(dowód: akta kontroli str. 4-23, 103)

¹ Okres objęty kontrolą: lata 2014-2015.

² Bożena Arlukiewicz jest Dyrektorem Przedszkola od 1.03.1991 r.; zarządzeniem z 13.08.2012 r. Prezydent M. Białegostoku powierzył jej to stanowisko na okres 1.09.2012 r. – 31.08.2017 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm. Rozporządzenie zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie ramowego statutu przedszkola”.

⁵ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

1.2. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2014/2015 – zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁶ – Dyrektor Przedszkola pismem z 21 lutego 2014 r. uzgodniła zaproponowane przez Prezydenta Miasta Białegostoku (pismem z 20 lutego 2014 r.) terminy postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego oraz sześć kryteriów obowiązujących na II etapie postępowania rekrutacyjnego (tzw. uzupełniających) oraz ich punktację. Kryteria dotyczyły:

- dziecka, którego rodzice (opiekunowie prawni) pracują, wykonują pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, uczą się w trybie dziennym, prowadzą gospodarstwo rolne lub działalność gospodarczą, wymagającego zapewnienia w przedszkolu pobytu całodziennego – 24 pkt,
  - dziecka, którego rodzeństwo będzie kontynuowało w roku szkolnym 2014/2015 edukację w przedszkolu – 6 pkt,
  - co najmniej dwojga dzieci z jednej rodziny zgłaszanych po raz pierwszy do przedszkola pierwszego wyboru – 3 pkt,
  - dziecka z rodziny z dwójgiem dzieci – 2 pkt
  - dziecka z rodziny zarejestrowanej w Programie Białostocka Karta Dużej Rodziny – 1 pkt.
- W przypadku liczby kandydatów z równorzędnymi wynikami większej od liczby miejsc, pod uwagę miał być brany młodszy wiek odpowiednio rodzeństwa albo najmłodszego dziecka w rodzinie. (dowód: akta kontroli, str. 35-37)

Przedszkole otrzymało następnie pismo Zastępcy Prezydenta Miasta z 24 lutego 2014 r., z załączonymi zasadami rekrutacji do przedszkoli samorządowych i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych Miasta Białegostoku na rok szkolny 2014/2015. Informowano w nim m.in. o ustawowych zasadach rekrutacji, uzgodnionych kryteriach uzupełniających i terminarzu rekrutacji, a także o dodatkowych wytycznych dotyczących rekrutacji i jej dokumentowania, np. o prowadzeniu rekrutacji z wykorzystaniem systemu informatycznego i o przyjętych wzorach dokumentów. (dowód: akta kontroli, str. 38-46)

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor Przedszkola, terminy i zasady rekrutacji do Przedszkola na rok szk. 2014/2015 zostały podane do publicznej wiadomości przez zamieszczenie ich tablicy ogłoszeń w budynku Przedszkola oraz na stronie internetowej Przedszkola, a także na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Białymstoku. (dowód: akta kontroli str. 132)

1.3. Terminy postępowania rekrutacyjnego na rok szkolny 2015/2016 zostały określone przez organ prowadzący w uzgodnieniu z dyrektorami Przedszkoli (stosownie do art. 6a ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 6 grudnia 2013 r.), po zebraniu ich propozycji, które – jak wyjaśniła Dyrektor Przedszkola – przedstawiane były na posiedzeniach zespołów roboczych w Urzędzie Miejskim w Białymstoku lub przekazywane drogą mailową do wyznaczonych pracowników Departamentu Edukacji. Następnie, pismem z 19 lutego 2015 r. Zastępca Prezydenta Miasta przekazał zasady rekrutacji do przedszkoli samorządowych/oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych Miasta Białegostoku na rok szkolny 2015/2016. W zasadach tych wskazano, że termin postępowania uzupełniającego zostanie określony po zakończeniu rekrutacji podstawowej. Terminarz tego postępowania określił Dyrektor Departamentu Edukacji pismami z 14 maja i 6 czerwca 2015 r. oraz komunikatami z 1 i 18 czerwca 2015 r., dotyczącymi rekrutacji w systemie elektronicznym.

(dowód: akta kontroli str. 47-53, 58-63, 132)

Przedszkole otrzymało ponadto pisma Dyrektora Departamentu Edukacji:

- z 6 marca 2015 r. – ze wskazówkami co do weryfikacji wniosków o przyjęcie i wzorem deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego;
- z 27 marca 2015 r. – z dołączonymi tekstami uchwały Nr V/42/15 Rady Miasta Białostok z dnia 23 lutego 2015 r. w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Białostok, określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania kryteriów oraz przyznania liczby

⁶ Dz. U. z 2014 r., poz. 7 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą nowelizującą z dnia 6 grudnia 2013 r.”.

punktów każdemu kryterium⁷ oraz zarządzenia Nr 213/15 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie wykonania ww. uchwały, określającym m.in. wzór wniosku o przyjęcie dziecka do przedszkola.

(dowód: akta kontroli str. 54-57, 64)

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor Przedszkola, terminy i zasady rekrutacji do Przedszkola na rok szkolny 2015/2016 podano do publicznej wiadomości w taki sam sposób, jak na rok szkolny 2014/2015.

(dowód: akta kontroli, str. 132)

1.4. Na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 rodzice dzieci korzystających dotychczas z wychowania przedszkolnego w Przedszkolu złożyli odpowiednio 139 i 112 deklaracji o kontynuowaniu tego wychowania. Analiza 20 losowo wybranych deklaracji o kontynuowaniu edukacji (po 10 z każdego roku szkolnego) wykazała, że wszystkie zostały złożone w terminach określonych w zasadach rekrutacji, przyjętych przez Prezydenta Miasta.

(dowód: akta kontroli, str. 126)

1.5. Zgodnie z wymogami art. 20zb ust. 1 ustawy o systemie oświaty, Dyrektor Przedszkola powołała trzyosobowe Komisje rekrutacyjne⁸ do przeprowadzenia postępowań rekrutacyjnych na lata szkolne 2014/2015 (zarządzeniem Nr 1/2014 z 26 lutego 2014 r.) i 2015/2016 (zarządzeniem Nr 1/2015 z 16 marca 2015 r.). W zarządzeniach tych podano, że zadania komisji określa art. 20zb ust. 2, art. 20zc ust. 1-5 i ust. 7 powołanej ustawy oraz Regulamin rekrutacji dzieci do Przedszkola. Regulamin ten określiło zarządzenie Nr 4/2014 Dyrektor Przedszkola z 16 marca 2014 r. (na rok szk. 2014/2015); zarządzeniem Nr 3/2015 z 16 marca 2015 r. wprowadzono aneks do Regulaminu dotyczący roku szk. 2015/2015.

(dowód: akta kontroli, str. 25-34, 70-71)

Komisje rekrutacyjne sporządziły protokoły z posiedzeń: pięć z okresu 10-28 kwietnia 2014 r. i cztery z okresu 14 kwietnia-4 maja 2015 r. Z protokołów tych wynika m.in., że komisje:

- zweryfikowały złożone do Przedszkola wnioski wraz z załącznikami pod względem formalnym i rzeczowym oraz wprowadzały je do systemu informatycznego (udostępnionego przez Urząd Miejski w Białymstoku),
- z użyciem ww. systemu informatycznego, zaszeregowały kandydatów, ustaliły liczbę punktów przysługujących kandydatom objętych rekrutacją oraz najniższą liczbę punktów, która uprawniała do przyjęcia do Przedszkola (odpowiednio 29 i 27 punktów w latach szkolnych 2014/2015-2015/2016),
- ustaliły (wygenerowane elektronicznie) listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych do Przedszkola, co opisano bliżej w p-kcie 1.6.

(dowód: akta kontroli, str. 72-97)

Opisane listy, stosownie do art. 20zc ust. 4 ustawy o systemie oświaty, zawierały imiona i nazwiska kandydatów w kolejności alfabetycznej, najniższą liczbę punktów, uprawniających do przyjęcia oraz daty podania do publicznej wiadomości: 16 i 28 kwietnia 2014 r. oraz 27 kwietnia i 4 maja 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 77-80, 82-83, 89-92, 94-97)

1.6. Przedszkole przeprowadziło postępowanie rekrutacyjne w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 z użyciem systemu komputerowego, udostępnionego przez Urząd Miejski w Białymstoku⁹, który generował jego wyniki. Przebiegało ono jak niżej.

⁷ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2015 r., poz. 699. Określono w niej sześć kryteriów wraz z punktacją oraz dokumenty, w tym zaświadczenia i oświadczenia rodziców (określono cztery ich wzory), niezbędne do potwierdzenia spełnienia tych kryteriów.

⁸ Ich członkami były pracownicy Przedszkola: dwie nauczycielki i osoba z obsługi administracyjnej.

⁹ zgodnie z ustalonymi przez Zastępcę Prezydenta Miasta zasadami rekrutacji do przedszkoli samorządowych/oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych Miasta Białegostoku na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016, rekrutacja prowadzona była w formie elektronicznej (uwzględniono tę okoliczność również w statucie Przedszkola i w regulaminie rekrutacji dzieci, przyjętym przez Dyrektor Przedszkola). Zgodnie z zasadami rekrutacji, wniosek o przyjęcie należało złożyć w formie papierowej w Przedszkolu pierwszego wyboru, przy czym rodzice wskazywali od jednego do trzech wybranych przedszkoli, wg preferowanej kolejności w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych (zgodnie z art. 20za ustawy o systemie oświaty); wniosek mógł być złożony do nie więcej niż trzech wybranych przedszkoli, złożenie większej liczby wniosków powodowało zapisanie wniosku tylko w jednej placówce.

1) W roku szkolnym 2014/2015 Przedszkole otrzymało i rozpatrzyło 92 wnioski o przyjęcie dzieci, w których wskazane zostało jako placówka pierwszej preferencji¹⁰. Komisja rekrutacyjna sporządziła i upubliczniła listy: 61 kandydatów zakwalifikowanych¹¹ (zgodnie z liczbą wolnych miejsc) oraz 43 niezakwalifikowanych, w tym 15 umieszczonych na liście „kandydatów niezakwalifikowanych do placówki pierwszego priorytetu, którzy zostali zakwalifikowani do jednej z placówek znajdujących się na dalszym priorytecie” (ze wskazaniem „placówki przyjęcia”) i 28 – na liście „kandydatów nigdzie niezakwalifikowanych, którzy kandydowali do placówki z pierwszego priorytetu”. Łącznie listy te obejmowały więcej dzieci niż we wnioskach, przyjętych przez Przedszkole, gdyż – jak wyjaśniła Dyrektor – *„lista dzieci zakwalifikowanych zawierała nazwiska dzieci zakwalifikowanych do naszego Przedszkola zarówno z pierwszego jak i z kolejnych priorytetów”*, a *„część wniosków o przyjęcie fizycznie otrzymały inne przedszkola, które zostały zadeklarowane przez rodziców jako pierwszego priorytetu”*.

Następnie sporządzono i upubliczniono listę 60 kandydatów przyjętych i 28 nigdzie nieprzyjętych. Wyniki dotyczące pozostałych kandydatów z list dzieci niezakwalifikowanych ogłosiły – według wyjaśnień Dyrektor – te przedszkola pierwszego priorytetu, które fizycznie dysponowały ich wnioskami o przyjęcie.

Umowy o korzystanie z usług Przedszkola podpisano z rodzicami 60 dzieci przyjętych (uprzednio zakwalifikowanych), natomiast rodzic jednego dziecka zakwalifikowanego zrezygnował z podpisania umowy. W to miejsce przyjęto dziecko niezakwalifikowane, którego rodzic zwrócił się o uzasadnienie odmowy przyjęcia, a następnie wniósł odwołanie, pozytywnie rozpatrzone. (dowód: akta kontroli, str. 72-83, 98-102, 124, 127, 132-133)

Już po upływie wyznaczonego przez Urząd Miejski terminu rozpoczęcia postępowania uzupełniającego rodzice dwojga dzieci wypowiedzieli umowy. Na zwolnione w ten sposób miejsca Dyrektor Przedszkola – już po rozpoczęciu roku szkolnego 2014/2015 – przyjęła dwoje dzieci z listy kandydatów nigdzie niezakwalifikowanych w wieku: 3 lat (otrzymało podczas rekrutacji 24 pkty tj. punktację najbliższą minimalnej uprawniającej do przyjęcia) i 4 lat (otrzymało podczas rekrutacji 2 punkty). (dowód: akta kontroli, str. 124, 129)

2) W roku szkolnym 2015/2016 Przedszkole rozpatrzyło 96 wniosków o przyjęcie dzieci, w których wskazano je jako placówkę pierwszej preferencji¹². Sporządzono i upubliczniono listy: 78 osób zakwalifikowanych¹³ (zgodnie z liczbą wolnych miejsc; zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor byli to kandydaci „z tzw. pierwszego priorytetu”) oraz liczące po dziewięć osób (razem 18) – listy „kandydatów niezakwalifikowanych do placówki pierwszego priorytetu” (wskazującej także „placówki przyjęcia”) oraz „kandydatów nigdzie niezakwalifikowanych, którzy kandydowali do placówki z pierwszego priorytetu”.

Następnie sporządzono i upubliczniono listy 78 kandydatów przyjętych (wszystkich zakwalifikowanych) i dziewięciu kandydatów nigdzie nieprzyjętych. Dyrektor wyjaśniła, że *„część dzieci, zadeklarowanych do naszego Przedszkola jako pierwszego priorytetu, zostały przyjęte do innych przedszkoli z tzw. dalszych priorytetów”* i *„to te przedszkola ujmowały przyjęte dzieci na swoich listach”*.

Umowy o korzystanie z usług Przedszkola podpisano z rodzicami 78 osób przyjętych (uprzednio zakwalifikowanych). (dowód: akta kontroli, str. 84-97, 127, 133)

Już po upływie wyznaczonego przez Urząd Miejski terminu rozpoczęcia postępowania uzupełniającego i w okresie wakacyjnym rodzice czworga dzieci wypowiedzieli umowy. W ich miejsce Dyrektor Przedszkola – już po rozpoczęciu roku szkolnego 2015/2016 – przyjęła czwórkę dzieci z listy kandydatów niezakwalifikowanych (do żadnego przedszkola lub ze wskazaniem innego przedszkola, które przyjmie dzieci), w tym troje dzieci w wieku 3 lat, które uzyskały podczas rekrutacji punktację najbliższą minimalnej uprawniającej do

¹⁰ Wnioski wprowadzone do systemu informatycznego przez Przedszkole; część wniosków nie podlegała wprowadzeniu, gdyż zarejestrowano je w Przedszkolu nr 32 (5) lub nie spełniała kryteriów naboru (7; dzieci z 2012 roku).

¹¹ 16 dzieci z kryteriów ustawowych, a 45 – z samorządowych (otrzymały od 24 do 32 pktów); wzięto też pod uwagę młodszy wiek rodzeństwa lub najmłodszego dziecka w rodzinie.

¹² Wnioski wprowadzone do systemu informatycznego przez Przedszkole. Kolejne 7 wniosków nie podlegało wprowadzeniu, gdyż zarejestrowało je już Przedszkole nr 32 (1), albo nie spełniały kryteriów naboru (6; dzieci z 2013 roku).

¹³ 18 dzieci wg kryteriów ustawowych, a 41 wg kryteriów samorządowych (otrzymały od 29 do 35 pktów).

przyjęcia (26 pktów) i dziecko w wieku 4 lat, które uzyskało tylko 2 pkty (nigdzie niezakwalifikowane).
(dowód: akta kontroli, str. 124-125, 130)

Dyrektor Przedszkola, zgodnie z art. 20a ust. 2 ustawy o systemie oświaty uprawniona do przyjęcia dzieci w trakcie roku szkolnego, wyjaśniła że przyjmując dzieci kierowała się „uzyskaną przez dane dziecko punktacją podczas rekrutacji oraz chęcią rodziców”, przy czym „niektórzy rodzice, których dzieci uzyskały stosunkowo wysoką liczbę punktów nie byli zainteresowani usługami naszego Przedszkola, bo zapisali dziecko już do przedszkoli prywatnych”.
(dowód: akta kontroli, str. 133)

Postępowań uzupełniających w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 Przedszkole nie prowadziło.
(dowód: akta kontroli, str. 129-130)

Prawidłowość rekrutacji zbadano na przykładzie 20 wniosków o przyjęcie dziecka¹⁴. Analiza dokumentacji wykazała m.in., że wnioski te dotyczyły dzieci zamieszkałych w Białymstoku, złożone zostały w wyznaczonym terminie i generalnie zawierały wymagane oświadczenia i zaświadczenia potwierdzające spełnienie kryteriów istotnych w postępowaniu (jeden wniosek dokumentował spełnienie dwóch kryteriów oświadczeniami, złożonymi bez wymaganego przez organ prowadzący rygору odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania; jedno z tych kryteriów Komisja uznała za spełnione na podstawie danych posiadanych przez Przedszkole z urzędu). Ocenianym kryteriom przypisano właściwą liczbę punktów, a wynik rekrutacji generowany był automatycznie przez system elektroniczny.

(dowód: akta kontroli str. 135-139)

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 Przedszkole dysponowało odpowiednio 200 i 190 miejscami w ośmiu oddziałach. Do Przedszkola przyjęto (w drodze umów z rodzicami o korzystanie z usług Przedszkola) wszystkie 139 i 112 dzieci kontynuujące wychowanie przedszkolne w latach 2014/2015 i 2015/2016, których rodzice złożyli deklaracje o kontynuacji (jedną umowę rodzic wypowiedział, w to miejsce przyjęto dziecko niezakwalifikowane) oraz odpowiednio 61 i 79 nowych dzieci (wg stanu na 1 września lat 2014-2015). W poszczególnych grupach wiekowych nowoprzyjętych dzieci było odpowiednio: trzylatków – 51 i 65, czterolatków – 5 i 10, pięcioletków – 3 i 4 oraz sześciolatków – 2 i 0. Liczba dzieci nieprzyjętych do Przedszkola (wg list ww. dzieci) wyniosła 28 i 9, w tym w poszczególnych grupach wiekowych odpowiednio: trzylatków – 18 i 7, czterolatków – 8 i 2, pięcioletków – 2 i 0.

(dowód: akta kontroli str. 127-130)

Zgodnie z art. 7 ustawy nowelizującej z dnia 6 grudnia 2013 r., a od 1 stycznia 2015 r. z art. 14 ust. 4b ustawy o systemie oświaty, Dyrektor Przedszkola poinformowała Urząd Miejski o nieprzyjęciu dzieci uprawnionych do wychowania przedszkolnego, które nie zostały zakwalifikowane do żadnego przedszkola: dziecka 5-letniego na rok szkolny 2014/2015 i dwojga dzieci 4-letnich na rok szkolny 2015/2016 (informując zarazem, że jedno z nich rodzice zapisali do przedszkola prywatnego).

(dowód: akta kontroli str. 65-69)

1.7. Wyniki postępowań rekrutacyjnych na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 zostały – jak wyjaśniła Dyrektor Przedszkola – podane do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń w budynku Przedszkola. Ponadto rodzic mógł sprawdzić wynik rekrutacji swojego dziecka drogą elektroniczną, po zalogowaniu się w systemie elektronicznym, przez stronę internetową Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Dyrektor wskazała też, że Urząd Miejski publikował na swojej stronie internetowej także liczbę wolnych miejsc w poszczególnych przedszkolach i „w razie potrzeby” informowano ustnie rodziców o przedszkolach, w których występowały te miejsca.

(dowód: akta kontroli, str. 132-133)

1.8. Podczas rekrutacji na rok szkolny 2014/2015 przeprowadzono jedno postępowanie odwoławcze. Rodzic jednego dziecka niezakwalifikowanego (z listy kandydatów nigdzie niezakwalifikowanych) 30 kwietnia 2014 r. zwrócił się do Przewodniczącej Komisji rekrutacyjnej o uzasadnienie odmowy przyjęcia. Tego samego dnia Przewodnicząca Komisji

¹⁴ Analizą objęto po 10 wniosków o przyjęcie dziecka do Przedszkola z lat 2014-2015, w tym po 5 wniosków kandydatów przyjętych do Przedszkola i po 5 wniosków dzieci niezakwalifikowanych (nieprzyjętych) do Przedszkola.

pisemnie uzasadniła odmowę faktem, że kandydat otrzymał 26 p-któw, a najniższa liczba punktów uprawniająca do przyjęcia do Przedszkola wynosiła 29. Rodzic 5 maja 2014 r. wniósł odwołanie do Dyrektora Przedszkola, wskazując, że ma niepełnosprawne dziecko, więc kandydat powinien otrzymać 76 p-któw. Postanowieniem z 9 maja 2014 r. Dyrektor uznała odwołanie za „zasadne”, gdyż należało przyznać 76 p-któw, nie 26. Przyznała, że „omyłkowo sekretarka nie wprowadziła danych dotyczących kryterium o niepełnosprawności Pani drugiego dziecka. Komisja Rekrutacyjna również nie zauważyła tej pomyłki”. Postępowanie powyższe odbyło się z zachowaniem terminów określonych w art. 20zc ust. 6-9 ustawy o systemie oświaty, a sposób rozpatrzenia odwołania odpowiadał punktacji, jaką powinien uzyskać kandydat. Skarg do sądu administracyjnego nie składano.

Podczas rekrutacji na rok szkolny 2015/2016 nie prowadzono postępowań odwoławczych; rodzice kandydatów nie kwestionowali rozstrzygnięć Komisji (nie zwracali się o uzasadnienie odmów, nie składali odwołań ani skarg do sądu administracyjnego).

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 129-130)

1.9. W Przedszkolu funkcjonowało osiem oddziałów przedszkolnych, do których łącznie przypisano w arkuszach organizacji, zatwierdzonych przez Prezydenta Miasta: na rok szkolny 2014/2015 – 200 dzieci (po 25 w oddziale) i na rok szkolny 2015/2016 – 190 dzieci (20 lub 25 w oddziale).

(dowód: akta kontroli str. 112-123, 131)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że „W roku szk. 2015/2016 dzieci 6-letnie idą już do szkoły, zapotrzebowanie i nacisk społeczny na utrzymywanie wysokiej liczby miejsc w przedszkolach zmniejszył się. Ze względu na niezbyt dużą bazę lokalową postanowiłam więc zmniejszyć liczbę miejsc.”

(dowód: akta kontroli str. 134)

Faktyczna liczba dzieci w roku szkolnym 2014/2015 była inna i wynosiła w poszczególnych oddziałach od 19 do 29, w tym w trzech oddziałach wyniosła 25 lub mniej dzieci, a w pięciu przekraczała 25. Łączna liczba dzieci w Przedszkolu wynosiła od 197 (po 1 kwietnia 2015 r.) do 201 osób (15 września 2014 r. – 1 marca 2015 r.). Zmiany te wywołane były czterema rezygnacjami (1 marca i 1 kwietnia 2015 r.) oraz przyjęciem jednej osoby (15 września 2014 r.), co bliżej opisano w sekcji Ustalone nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 127, 131)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W pięciu (na osiem) oddziałów Przedszkola w roku szkolnym 2014/2015 występowała większa liczba dzieci niż określona w § 5 ust. 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowego statutu przedszkola (25). Przekroczenia te wynosiły:
  - w oddziale I – dwoje, a po rezygnacji jednej osoby (1 marca 2015 r.) – jedno dziecko (razem było 26-27 dzieci),
  - w oddziale II – czworo (razem 29 dzieci),
  - w oddziale III – troje (razem 28 dzieci),
  - w oddziale IV – jedno (razem 26 dzieci),
  - w oddziale VIII – jedno (do 15 września 2014 r. i po 1 kwietnia 2015 r.) lub dwoje (15 września 2014 r. - 1 kwietnia 2015 r.); razem było 26-27 dzieci, zmiany wynikły z przyjęcia jednej osoby i z rezygnacji jednej osoby. (dowód: akta kontroli, str. 131)

Liczba dzieci w tych oddziałach, jak też łączna liczba dzieci w Przedszkolu, wynosząca 201 (w okresie od 15 września 2014 r. do 1 marca 2015 r.), przekraczała liczby określone w arkuszu organizacji Przedszkola na rok szkolny 2014/2015, określającym stosownie do § 8 ust. 1 załącznika Nr 1 do powołanego rozporządzenia szczegółową organizację wychowania, nauczania i opieki w przedszkolu.

Dyrektor Przedszkola wykazała bowiem w tym arkuszu (sporządzonym 29 września 2014 r.) dane niezgodne ze stanem faktycznym: łączną liczbę dzieci wynoszącą 200 i osiem oddziałów liczących po 25 osób. Prezydent Miasta zatwierdził ten arkusz bez zmian 3 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli, str. 112-116, 127, 131)

Dyrektor wyjaśniła, że „Liczba dzieci w poszczególnych oddziałach zależy głównie od powierzchni sal, w których odbywają się zajęcia dla tych oddziałów. Jeśli oddział dysponował mniejszą salą, zapisywałam do niego mniej dzieci, a jeśli sala była większa – więcej dzieci. Czasem dzieci były zapisywane lub przenoszone do innych oddziałów, na prośbę rodziców, których dzieci chciały przebywać w tym oddziale, gdzie miały rodzeństwo lub bliskich kolegów”. Ponadto uważała, że wymóg z § 5 ust. 2 powołanego załącznika do rozporządzenia, „jest spełniony, jeśli średnia liczba dzieci w oddziale nie przekracza 25... kiedyś stawiano wymóg, aby tworzony oddział liczył nie mniej niż (równy) 25 osób, konsultowałam więc z Urzędem miejskim tylko te przypadki, gdy liczba dzieci w oddziale była niższa od 25”. (dowód: akta kontroli, str. 133-134)

2. W dniu 15 września 2014 r. Dyrektor Przedszkola podpisała umowę o korzystanie z usług Przedszkola i przyjęła dziecko, które uczestniczyło w rekrutacji na rok szkolny 2014/2015, ale nie zostało zakwalifikowane i nie przyjęto go (uzyskało 24 pkt), mimo że w Przedszkolu nie było wówczas wolnych miejsc. Naruszało to § 4 ust. 15 statutu Przedszkola, który uprawniał dyrektora do przyjmowania dzieci w trakcie roku szkolnego w miarę zwalnających się miejsc¹⁵. Wskutek przyjęcia tego dziecka, łączna liczba dzieci w okresie 15 września 2014 r. – 1 marca 2015 r. wynosiła 201, tj. o jedno więcej, niż wynikająca z zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta arkusza organizacji Przedszkola, co opisano powyżej. (dowód: akta kontroli, str. 11, 107, 124, 127, 131)

Dyrektor wyjaśniła, że zdecydowała się przyjąć dziecko „gdyż jeden z rodziców ustnie poinformował, że zrezygnuje z miejsca w Przedszkolu. Ostatecznie nie złożył jednak wypowiedzenia na piśmie i miejsce się nie zwolniło”. (dowód: akta kontroli, str. 133)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w § 4 statutu Przedszkola (pkt 16 w brzmieniu z 16 marca 2015 r. i pkt 9 w brzmieniu z 3 marca i 15 września 2014 r.) przyjęto, że „w przypadku wolnych miejsc istnieje możliwość przyjęcia do przedszkola dziecka, które ukończyło 2,5 roku życia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor przedszkola może przyjąć dziecko, które ukończyło 2 lata”, co naruszało przepisy art. 14 ust. 1 i 1b ustawy o systemie oświaty oraz § 16 ust. 1 i 2a załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowego statutu przedszkola. Zgodnie z tymi przepisami, do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 lat, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach do przedszkola może uczęszczać dziecko, które ukończyło 2,5 roku. W dniu 31 sierpnia 2015 r. Rada pedagogiczna podjęła uchwałę dostosowującą statut do powołanych przepisów. (dowód: akta kontroli, str. 11, 16, 21, 103)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że „Planowane było utworzenie w Przedszkolu oddziału żłobkowego, ale ze względu na brak dzieci w wieku poniżej 2,5 roku nigdy taki oddział nie został utworzony”. (dowód: akta kontroli, str. 133)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

1. Zapewnienie takiej organizacji oddziałów przedszkolnych, aby liczba dzieci w oddziałach nie przekraczała 25, stosownie do § 5 ust. 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowego statutu przedszkola.
2. Rzetelne sporządzanie arkuszy organizacji w zakresie liczby dzieci uczęszczających do Przedszkola i liczebności oddziałów w danym roku szkolnym.
3. Wyeliminowanie przypadków przyjmowania dzieci w roku szkolnym w razie braku wolnych miejsc.

¹⁵ W brzmieniu ustalonym 3.03.2014 r. Dnia 15.09.2014 r. to postanowienie statutu zostało uchylone, a 15.03.2015 r. – przywrócone w § 4 ust. 15.

¹⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

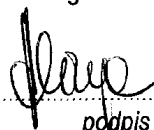
Białystok, dnia 17 września 2015 r.

Kontroler
Sławomir Czarnow
doradca prawny

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis